

Ngành KH&CN: Ưu tiên số một là gỡ vướng thủ tục hành chính ở cấp xã

Bộ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ (KH&CN) Nguyễn Mạnh Hùng nhấn mạnh việc giải quyết dứt điểm những vướng mắc trong thủ tục hành chính, đặc biệt ở cấp xã, là ưu tiên số một của toàn ngành KH&CN hiện nay nhằm bảo đảm chính quyền địa phương 2 cấp vận hành thông suốt, hiệu quả.

Bộ trưởng Bộ KH&CN Nguyễn Mạnh Hùng phát biểu tại Hội nghị - Ảnh: VGP/TG

Ngày 12/9, Bộ KH&CN tổ chức Hội nghị trực tuyến giao ban quản lý nhà nước quý III/2025 với sự tham gia của Sở KH&CN các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương.

Tại Hội nghị, đại diện các Sở KH&CN đã chia sẻ những khó khăn, vướng mắc trong quá trình triển khai công tác chuyên môn. Cụ thể, các địa phương Nghệ An, Khánh Hòa, Vĩnh Long, Huế, Lạng Sơn đều gặp vướng mắc trong triển khai Thông tư 09/2024/TT-BKH&CN quy định quản lý nhiệm vụ KH&CN cấp tỉnh, cấp cơ sở sử dụng ngân sách nhà nước.

Một số địa phương miền núi như Cao Bằng, Lai Châu, Điện Biên vẫn còn nhiều thôn, bản "trắng sóng" hoặc "lõm sóng" di động, gây khó khăn cho chuyển đổi số. Hai địa phương Hà Tĩnh, Lâm Đồng phản ánh sự khó khăn trong thống kê, đánh giá chỉ số đổi mới sáng tạo cấp tỉnh, chưa có công cụ và dữ liệu chuẩn để lượng hoá kết quả một cách khách quan...

Lắng nghe các ý kiến trao đổi tại Hội nghị, Bộ trưởng Bộ KH&CN Nguyễn Mạnh Hùng cho rằng những vướng mắc này không chỉ ảnh hưởng đến hiệu quả quản lý nhà nước, mà có thể tác động đến người dân và doanh nghiệp, đặc biệt trong bối cảnh cả nước chuyển sang mô hình chính quyền địa phương 2 cấp.

Bộ trưởng Nguyễn Mạnh Hùng cũng thẳng thắn chỉ ra thực trạng hiện nay nhiều dịch vụ công trực tuyến mới dừng ở việc “nhận hồ sơ” trên môi trường số, còn khâu xử lý bên trong vẫn làm thủ công. Điều này cho thấy chuyển đổi số chưa thực sự đi vào thực chất.

Theo Bộ trưởng, cần nhanh chóng hoàn thiện và chuẩn hóa các quy trình nội bộ, đưa toàn bộ lên môi trường số để người dân, địa phương có thể tra cứu minh bạch, xuyên suốt, tránh tình trạng “hồ sơ đi vòng” từ trực tuyến trở lại giấy tờ.

Các Sở KH&CN phải đi đầu, trở thành hình mẫu cho các sở, ban, ngành khác cũng như chính quyền cấp xã. Muốn vậy, bản thân mỗi Sở phải chủ động thực hiện chuyển đổi số và đổi mới sáng tạo trong toàn bộ hoạt động của mình.

Bộ trưởng nhấn mạnh: "Mỗi khi gặp vấn đề khó, phải nghĩ ngay đến giải pháp chuyển đổi số, đến công nghệ số và các ứng dụng của nó".

Ông lấy ví dụ về việc quản lý vòng đời các nhiệm vụ KH&CN ở các tỉnh – nếu làm thủ công sẽ kém hiệu quả, giải pháp duy nhất chính là chuyển đổi số. Bộ KH&CN sẽ chủ trì xây dựng một nền tảng số dùng chung để quản lý nhiệm vụ KH&CN.

Về phân cấp, phân quyền, Bộ trưởng nhấn mạnh rằng đây không phải là Bộ "đẩy" hết trách nhiệm cho địa phương rồi đứng ngoài cuộc. Phân cấp, phân quyền cho địa phương phải đi kèm cơ chế và nguồn lực.

"Khi giao quyền cho địa phương, thì trung ương càng phải tập trung vào việc xây dựng nền tảng, chính sách và công cụ dùng chung", Bộ trưởng nhấn mạnh. Việc chuyển từ 34 phần mềm riêng lẻ của các tỉnh, thành phố bằng một nền tảng số thống nhất được ông coi là ví dụ điển hình.

Hội nghị trực tuyến giao ban quản lý nhà nước quý III/2025 với các Sở KH&CN
Ảnh: VGP/TG

Bất kỳ vướng mắc nào của địa phương phải được giải quyết ngay

Đặc biệt, Bộ trưởng Nguyễn Mạnh Hùng yêu cầu toàn ngành KH&CN tập trung giải quyết dứt điểm các vướng mắc trong thủ tục hành chính, đặc biệt ở cấp xã.

"Đây là nhiệm vụ hàng đầu khi cả nước vận hành chính quyền địa phương 2 cấp vì tác động trực tiếp đến người dân và doanh nghiệp. Vì vậy, tôi nhấn mạnh đây là ưu tiên số một của ngành KH&CN hiện nay để hỗ trợ tối đa các địa phương vận hành trơn tru".

Ông yêu cầu các đơn vị của Bộ KH&CN phản ứng nhanh nhất để bất kỳ vướng mắc nào của địa phương phải được giải quyết ngay, không đợi tuần, không đợi tháng. Các Cục trưởng, Vụ trưởng phải chịu trách nhiệm trước Bộ trưởng nếu để xảy ra trục trặc.

Về Khung kiến trúc Chính phủ điện tử mới, Bộ trưởng đề nghị cần sớm hoàn thiện và ban hành với tư duy đổi mới: 20% là nguyên tắc, 80% là hướng dẫn thực hành gồm các mẫu biểu, checklist cụ thể để địa phương có thể áp dụng ngay, tránh những lý thuyết chung chung, sáo rỗng.

Về hệ thống các chỉ số, Bộ trưởng yêu cầu rà soát toàn bộ các chỉ số về kinh tế số, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số. Mỗi chỉ số phải nêu rõ nguồn dữ liệu, ý nghĩa chính sách, đồng thời loại bỏ những chỉ số không cần thiết, không đo lường được.

Về nhân lực, theo Bộ trưởng, giải pháp là dùng công nghệ và quy trình để nâng cao năng suất. Bộ sẽ tổ chức bồi dưỡng cho toàn bộ 34 Giám đốc Sở KH&CN để thống nhất tầm nhìn, cách làm.

Theo báo cáo của Bộ KH&CN, trong quý III/2025, Bộ KH&CN đã tham mưu, trình Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ ban hành nhiều văn bản quan trọng, gồm 8 Nghị định, 4 Nghị quyết và 6 Quyết định, trong đó có những chính sách then chốt về tháo gỡ khó khăn trong ứng dụng CNTT, bảo đảm liên thông và bí mật nhà nước trong hoạt động chuyển đổi số, nâng cao chất lượng dịch vụ công trực tuyến và quy định về mạng bưu chính phục vụ cơ quan Đảng, Nhà nước.

Cùng với đó, Bộ ban hành 13 Thông tư, đáng chú ý là Thông tư 10/2025/TT-BKHCN quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của cơ quan chuyên môn thuộc UBND cấp tỉnh, cấp xã về các lĩnh vực thuộc phạm vi quản lý nhà nước của Bộ; và Thông tư 14/2025/TT-BKHCN bổ sung quy định về bảo đảm thông tin liên lạc trong phòng, chống thiên tai.

Công tác quản lý nhà nước về KH&CN ghi nhận nhiều kết quả như: Rà soát 98 nhiệm vụ KH&CN quốc gia; tỷ trọng xuất khẩu hàng hóa công nghệ cao đạt 48,36%...

Bộ ban hành bộ tiêu chí đánh giá hiệu quả tổ chức KH&CN công lập, định hướng tái cơ cấu các chương trình KH&CN quốc gia. Nhiều địa phương triển khai sáng kiến đổi mới như Thái Nguyên với 19 "bài toán lớn", Quảng Ninh và Vĩnh Phúc áp dụng cơ chế đãi ngộ cao cho nhà khoa học.

Trong lĩnh vực đổi mới sáng tạo, giá trị hợp đồng chuyển giao công nghệ đạt 308 tỷ đồng, cả nước có gần 1.000 doanh nghiệp KH&CN và hàng chục doanh nghiệp công nghệ cao được cấp chứng nhận.

Lĩnh vực bưu chính – viễn thông ghi nhận tăng trưởng mạnh với 2.900 triệu bưu gửi và doanh thu hơn 61.000 tỷ đồng trong 9 tháng, tốc độ băng rộng Internet của Việt Nam đứng thứ 18 thế giới về di động và 13 về cố định, tỷ lệ hộ gia đình dùng cáp quang đạt 86,19%.

Trong công nghiệp công nghệ số, doanh thu ngành đạt hơn 3,2 triệu tỷ đồng, xuất khẩu phần cứng – điện tử hơn 2,9 triệu tỷ, cả nước có hơn 77.000 doanh nghiệp số. Bộ cũng phát động Giải thưởng "Make in Vietnam 2025" và các địa phương triển khai nhiều dự án lớn như trung tâm dữ liệu tại Thái Nguyên hay liên minh đào tạo bán dẫn ở TPHCM.

Ở mảng chuyển đổi số, tỷ lệ hồ sơ trực tuyến toàn trình tháng 8/2025 đạt gần 40%, giao dịch trên Nền tảng tích hợp, chia sẻ dữ liệu quốc gia vượt 3,6 tỷ. Bộ ban hành danh mục giải pháp thí điểm chuyển đổi số toàn diện cấp tỉnh, chương trình bồi dưỡng chuyển đổi số và hướng dẫn triển khai IOC cho các địa phương, cho thấy chuyển đổi số ngày càng đi vào thực chất, dù vẫn tồn tại sự chênh lệch rõ rệt giữa các bộ ngành và địa phương.

Thu Giang

Nguồn: CÔNG THÔNG TIN ĐIỆN TỬ CỤC THÔNG TIN, THỐNG KÊ